

Nr 270

Av herr **Hedlund m. fl.**, om viss förstärkning av JO-ämbetet.

(Lika lydande med motion nr 221 i Första kammaren)

I två motioner till 1962 års riksdag (I: 515, II: 629) begärdes utredning om skyndsamma åtgärder i syfte att stärka den enskildes skydd i skatteärenden. Som en lämplig åtgärd för att uppnå denna målsättning föreslogs i motionerna en förstärkning av JO-ämbetet med en biträdande ombudsman med huvudsaklig uppgift att utöva tillsyn över skatteområdet. På grundval härav beslöt 1963 års riksdag att hos Kungl. Maj:t anhålla om en allmän utredning angående ombudsmannaämbetena. Denna utredning, 1963 års JO-utredning, utreder nu dessa och andra närbesläktade problem. Enligt utredningens direktiv skall den överväga möjligheterna att genom förstärkning av JO-ämbetet minska riskerna för rättsintrång inom olika ämbetsområden. Utredningen kommer i sitt arbete att pröva frågan om ombudsmannaämbetenas lämpligaste organisation och verksamhetsformer. Till de frågor, som därvid kommer att behandlas av JO-utredningen, hör otvivelaktigt möjligheterna för de skattskyldiga att få sina tillbörliga krav på rättsskydd i skatteärenden uppfylla.

I ett remissyttrande till några motioner till 1964 års riksdag (I: 16 och II: 19 samt I: 453 och II: 545) har justitieombudsmannen anförts att om ledamöterna i beskattningsnämnderna blir helt underställda JO:s tillsyn, detta kommer att medföra en så betydande ökning av arbetsbördan att en förstärkning av personalen på JO-expeditionen blir oundgänglig. I direktiven för 1963 års JO-utredning synes emellertid icke ha beaktats frågan om vilken form ämbetets personalförstärkning skulle kunna tänkas erhålla eller om alternativt andra åtgärder i samma syfte skulle kunna diskuteras. Det ständigt stigande antalet skatteärenden och allmänhetens ovedersägligt stora behov av bistånd i den rättsliga prövningen av den administrativa handläggningen av skatteärenden kan motivera en prövning av möjligheterna till en decentralisering av JO-ämbetets allmänna bevakningsfunktion och kontakt med allmänheten. Denna decentralisering kunde tänkas få den utformningen att JO-ämbetet förstärkes med lokala »ombud» eller representanter i varje län eller för grupper av län. Dessa lokala befattningshavare, underordnade JO-ämbetet, kunde förutsättas spela rollen av ämbetets kontaktmän med allmänheten.

Lämpligast skulle givetvis vara, att JO-utredningen finge pröva denna fråga. Enligt riksdagsberättelsen beräknas emellertid denna utredning bli slutförd under första halvåret 1965. Det kan då möjligen bedömas vara för sent för Kungl. Maj:t att nu tillställa utredningen tilläggsdirektiv i frågan. Om så skulle visa sig vara fallet, bör det dock vara möjligt att i samband med behandlingen av

JO-utredningens förslag i Kungl. Maj:ts kansli och innan proposition på grundval av betänkandet förelägges riksdagen upptaga den i motionen aktualiserade frågan till prövning i särskild ordning.

Med hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt prövning av frågan om JO-ämbetets förstärkning genom regionala befattningshavare med huvudsaklig uppgift att stärka allmänhetens rättsskydd bl. a. i fråga om skatteärenden i enlighet med vad i motionen har anförts.

Stockholm den 26 januari 1965

Gunnar Hedlund

Nils G. Hansson
i Skegrie

S. G. W. Wahlund

Sven Vigelsbo

Gustaf Svensson
i Vä

John Eriksson
i Bäckmora

Harald Larsson
i Hedenäset